

УДК 338.222

ВСТАНОВЛЕННЯ ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

ESTABLISHING THE SPECIFICITY OF INNOVATIVE ACTIVITIES OF DOMESTIC ENTERPRISES

М.І. Дьяков

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

M.I. Dyakov

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

В сучасних умовах господарювання, що характеризуються становленням цифрової економіки та докорінними трансформаційними процесами, які пронизують майже всі сфери та напрямки діяльності підприємства, інноваційна діяльність стає джерелом стійкої конкурентної переваги і запорукою довгострокового існування на ринку. Проте наявні екзогенні фактори (воєнний стан в державі, зростання ступеня ризику, девальвація гривні та ін.) негативно позначаються на інноваційній активності вітчизняних суб'єктів господарювання, що вимагає додаткових досліджень в даному напрямі з метою встановлення специфіки інноваційної діяльності, що в подальшому дозволить окреслити коло стратегічних пріоритетів розвитку та забезпечити розвиток національної економіки у післявоєнний період.

Дослідження економічної практики, а також наявних наукових здобутків [1-6] дозволили виокремити особливості інноваційної діяльності в сучасному бізнесі та резюмувати наступне.

1. До сучасних промислових підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність найбільш активно, належать виробники ліків, комп'ютерів, оптичних виробів, електронних виробів, електричного обладнання, хімічних речовин і продуктів.

2. Сучасний бізнес являє собою досить неоднорідну групу. Його інноваційний потенціал та здатність розробляти інноваційні продукти, процеси та послуги суттєво різняться залежно від галузі діяльності, розміру, напрямку, ресурсів та навколишнього ділового середовища.

3. До основних проблем вітчизняного бізнесу в сфері інноваційної діяльності слід віднести складність пошуку нових клієнтів і замовників, зосередженість їх діяльності на реалізації традиційної продукції та послуг і потреба пошуку каналів збуту інноваційної продукції, нестача ресурсів для комерціалізації інновацій, недостатня обізнаність керівників підприємств відносно заходів державної підтримки у сфері інновацій в умовах нестабільної економіки.

4. Специфіка інноваційної діяльності підприємства проявляється в наступних аспектах: підприємство зацікавлене в інноваціях з відносно низькою капіталомісткістю, адже наразі (в умовах воєнного стану) воно не володіє масштабними економічними ресурсами; важливою властивістю проривних інновацій для них є тривалий життєвий цикл; підприємства більшою мірою орієнтовані на облік запитів покупців і споживачів; у сучасних підприємств менш виражена схильність до диверсифікації інноваційної діяльності, тому інновації, що розробляються ними, містяться в межах місії.

5. В якості стратегічних пріоритетів підтримки інноваційного розвитку вітчизняних підприємств слід виділити: комерціалізація інновацій за межі національних кордонів; розвиток додаткових професійних економіко-управлінських компетенцій персоналу підприємств; формування ефективної системи обізнаності сучасних підприємств щодо існуючих механізмів державної підтримки в умовах воєнного стану: фінансової, інфраструктурної, консультаційної та інших.

[1] Яновська В. П., Портний О. В., Накалюжна А. О. Ключові фактори розвитку компаній в інноваційній економіці. Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки», 2020. № 6. С. 20 – 26.

[2] Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О., Толстова А.В. Основи бізнесу: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 290 с.

[3] Коюда П. М., Шейко І. А. Ефективність інноваційної діяльності підприємств: теорія та практика : монографія. Харк. нац. ун-т радіоелектроніки. Х. : Компанія СМІТ, 2013. 332 с.

[4] Стан інновацій в Україні під час війни. URL: <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-258071994/258071994> (дата звернення 23.05.2024).

[5] Смолінська Н., Фалик О., Захарчук В. Воєнний стан і його виклики для сучасних підприємств: проблеми управління логістикою. Наукові інновації та передові технології, 2024. № 4(32). С. 827 – 836.

[6] Живко З., Живко О. Адаптивна стратегія управління інноваційним розвитком: виклики сучасності в умовах смарт-економіки. Наукові інновації та передові технології, 2024. № 4(32). С. 261 – 267.